בניינים - מתקדם · דף 2

בעברית יש שבעה בניינים. מזהים אותם לפי הפועל בעבר, בגוף הוא. (פעיל וסביל)

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

הסימנים בעבר פעל: כתב | נפעל: נכתב | פיעל: סידר | פועל: סודר | הפעיל: הזמין | הופעל: הוזמן | התפעל: התלבש

1 כתבו את המשפט בסביל: מה שנעשה הופך לנושא, ומי שעשה יוצא מהמשפט.

1. נועה כתבה את המכתב.

_____

2. דנה הדליקה את הנר.

_____

3. יואב סגר את החלון.

_____

4. סבתא בישלה את המרק.

_____

2 נכון או לא נכון?

1. הפועל התלבש מתאר פעולה שאדם עושה לעצמו. נכון / לא נכון
2. פועל והופעל הם בניינים סבילים. נכון / לא נכון
3. בבניין נפעל הפועל בעבר מתחיל ב-ה'. נכון / לא נכון
4. הפועל סודר הוא בבניין פיעל. נכון / לא נכון
5. הסביל של תיקן הוא תוקן. נכון / לא נכון

פתרונות - בניינים - מתקדם · דף 2

לבדיקה אחרי שפתרתם לבד.

1

1. **המכתב נכתב.**
2. **הנר הודלק.**
3. **החלון נסגר.**
4. **המרק בושל.**

2

1. **הפועל התלבש מתאר פעולה שאדם עושה לעצמו. - נכון**
2. **פועל והופעל הם בניינים סבילים. - נכון**
3. **בבניין נפעל הפועל בעבר מתחיל ב-ה'. - לא נכון**
4. **הפועל סודר הוא בבניין פיעל. - לא נכון**
5. **הסביל של תיקן הוא תוקן. - נכון**

הסבר קצר: איך מזהים בניין

1. הופכים את הפועל לעבר, בגוף הוא.
2. מוצאים את שלוש אותיות השורש.
3. בודקים מה יש מסביב לשורש: נ', ה', הת, י' או ו'.
4. משווים לטבלת הסימנים.

דוגמה פתורה

"מתלבשת"

בעבר, בגוף הוא: התלבש. השורש: ל-ב-ש.

לפני השורש יש הת, ולכן הבניין הוא **התפעל**.

טעות נפוצה: לזהות בניין לפי צורה בהווה או בעתיד. כדי לזהות בניין, הופכים את הפועל לעבר, בגוף הוא: מלמד הופך ללימד, ולכן הבניין הוא פיעל.